

The Holy See

KATEHEZA PAPE IVANA PAVLA II.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 17. ožujka 2004.

Kršćani gaje nadu u vječni život

Kateheza br. 14 Uvodno čitanje: Psalam 21,2-8.14: Zahvala za kralja (Večernja utorka II. tjedna) Gospodine, zbog tvoje se moći kralj veseli, / zbog pomoći tvoje radosno klikće. / Ti mu ispuni želju srca, / ne odbi molitve usana njegovih. / Ti ga predusrete blagoslovima sretnim, / na glavu mu krunu stavi od suhoga zlata. / Za život te molio, i ti mu dade / premnoge dane – za vijeke vjekova. / Pomoću tvojom slava je njegova velika, / uresio si ga veličanstvom i sjajem. / Ti ga učini blagoslovom za vjekove, / veseliš ga radošću lica svojega. / Doista, kralj se uzda u Gospodina / i po dobroti Svevišnjega neće se pokolebati. / Ustani, Gospodine, u sili svojoj! / Daj nam da pjesmama slavimo snagu tvoju!

1. Iz psalma 21. liturgija večernje preuzima dio što smo ga upravo čuli, a izostavljajući onaj proklinjalačkoga karaktera (usp. rr. 9-13). Dio koji je sačuvan u bogoslužju govori u prošleme i sadašnjem vremenu o povlasticama koje Bog odobrava kralju, dok ispušteni odlomak govori u budućem vremenu o kraljevoj pobjedi nad neprijateljima. Tekst koji je predmet našega promišljanja (usp. rr. 2-8.14) pripada književnoj vrsti kraljevskih psalama. U središtu je, dakle, Božje djelovanje u korist židovskoga vladara, predstavljenoga možda na svečani dan svoga ustoličenja. Na početku (usp. r. 2) i na kraju (usp. r. 14) čini se gotovo kao da odjekuje uzvik čitave zajednice, dok srce psalma nosi zahvalnu pjesan, što je Psalmista upućuje Bogu zbog darova što ih je dao kralju: "blagoslovi sretni" (r. 4), "premnogi dani" (r. 5), "slava" (r. 6) i "radost" (r. 7). Lako se može naslutiti da je ovom himnu - kao što se to dogodilo i s drugim kraljevskim psalmima u Psaltiru - dano novo tumačenje kad je u Izraelu nestalo monarhije. On je postao već u židovstvu himan u čast kralja-Mesije. Pripremao se, tako, put kristološkom tumačenju, koje je i prihvaćeno u liturgiji.

2. No, bacimo najprije pogled na tekst u njegovu izvornom smislu. Osjeća se radosno ozračje koje odjekuje pjesmama, imajući u vidu svečanost događaja: "Gospodine, zbog tvoje se moći kralj veseli, zbog pomoći tvoje radosno klikće... Daj nam da pjesmama slavimo snagu tvoju!" (rr. 2.14). Nakon toga spomenuti su Božji darovi kralju: Bog je uslišio njegove molitve (usp. r. 3), na glavu mu stavlja zlatnu krunu (usp. r. 4). Kraljev sjaj povezan je s božanskim svjetlom koje ga obavija kao zaštitni plašt: "uresio si ga veličanstvom i sjajem" (r. 6). Na starom Bliskom istoku držalo se da je kralj okružen sjajnim prstenom, koji je potvrđivao njegovo dioništvo u samoj božanskoj biti. Naravno, za Bibliju vladar je, istina, "sin" Božji (usp. Ps 2,7), ali samo u metaforičkom smislu posvojenja. On, dakle, mora biti namjesnik Božji u čuvanju pravde. Upravo zbog toga poslanja Bog ga okružuje svojim blagodatnim svjetlom i svojim blagoslovom.

3. Blagoslov je bitna tema ovoga kratkog himna: "Ti ga predusrete blagoslovima sretnim... Ti ga učini blagoslovom za vjekove" (Ps 21,4.7). Blagoslov je znak božanske prisutnosti koja djeluje u kralju, a on tako postaje odsjaj Božjega svjetla usred čovječanstva. Blagoslov u kršćanskoj predaji podrazumijeva i dar života izliven na pomazanika: "Za život te molio, i ti mu dade premnoge dane – za vijekove vjekova" (r. 5). I prorok je Natan bio obećao Davidu taj blagoslov, izvor trajnosti, postojanosti i sigurnosti, a David je ovako molio: "Udostoj se sada blagosloviti dom svoga sluge da ostane dovijeka pred tobom. Jer kad ti, Gospode Bože, obrekneš i blagosloviš, kuća tvoga sluge bit će blagoslovljena zasvagda" (2Sam 7,29).

4. Čitajući ovaj psalam, vidimo kako se iz slike židovskoga kralja očitava lik Krista, mesijanskoga kralja. On je "odsjaj slave" Očeve (Heb 1,3). On je Sin u punom smislu riječi, pa tako i savršena prisutnost Boga usred čovječanstva. On je svjetlo i život, kako to proglašava Ivan u Proslavu svoga Evanđelja: u njemu "bijaše život i život bijaše ljudima svjetlo" (1,4). U tom će istom smislu sveti Irenej, lionski biskup, tumačeći psalam, primijeniti temu života (usp. Ps 21,5) na Kristovo uskrsnuće: "S kojeg razloga Psalmist kaže: "Za život te molio", kad je Krist imao umrijeti? Psalmist dakle naviješta njegovo uskrsnuće od mrtvih te da je on, uskrsnuvši od mrtvih, besmrtn. Ustvari, primio je život kako bi uskrsnuo te nikada okusio raspadljivosti" (Esposizione della predicazione apostolica, 72, Milano 1979, str. 519). Na temelju te sigurnosti i svaki kršćanin u sebi gaji nadu u dar vječnoga života.